

toriale sau regizorale a teatrelor. Constatăm însă prezența unui fenomen : faptul că există în efectivul teatrelor noastre forțe neutilizate ; și dorim să-i vedem cauzele. Treccm peste argumentele personale. Acestea, chiar dacă au uneori loc, se pot rezolva pe calea criticii directe. Există însă o anumc inerție a regizorilor, o inerție a comodității și a fricii de risc. Lucrează, de preferință, cu forțe verificate, cu „nume” care merg la sigur. E o mare greșeală aceasta. Așa cum poți rata un actor, nedistribuindu-l deloc sau rar și puțin, tot așa poți rata un alt actor, distribuindu-l prea des, uzându-l, specializându-l chiar, pe linia unei maniere sau a unui anumit tip de rol. Directorii trebuie să aibă în vedere că există firi și firi, că nu toți actorii seamănă între ei. Nu toți cei care sar, se agită, epatează sint cei mai buni. Există timizi, lenți, care, puși în mișcare, încurajați, pot realiza lucruri foarte interesante și de mare valoare. Problema are, desigur, o mie de fețe. Cu toate acestea, cei care vizăm și latura psihologică, morală și.. pedagogică a cadrelor noastre, trebuie să avem în fața ochilor acel grafic al frecvenței rolurilor avute de fiecare actor. Ca să nu greșim. Trebuie să dăm oricărui actor ocazia de a ne arăta (și de a se convinge personal) de limitele talentului... și de natura concretă a lipsurilor sale. Marile rezerve de cadre ale teatrelor (ne referim mai ales la cele din Capitală) nu trebuie să se transforme într-un fel de magazin prăfuit de recuzite neintrebuțate. Munca face pe om și jocul pe actor, dar pentru acest lucru nu ajunge să figureze pe un stat de plată, rostind trei replici pe stagiune. Și iarăși, nu se admite ca unui actori tineri (cunosc cazuri la teatrele din Petroșani, Turda, Satu Mare) să aibă cite 8—10 roluri mari pe stagiune, în timp ce alții, la fel de buni, în Capitală, abia dacă pot visa un rol mai acătării pentru stagiunea viitoare.

I. D. S.

Actori inovatori la Teatrul Armatei

Conform concepției shakespeareene, la comedia *Femeia îndărătnică* personajele prologului — lordul, căldărarul bețiv Cristofor Sly, hangița, pajul și cei doi vinători

— asistă, de pe scenă, la toate cele cinci acte ale piesei. Această concepție a fost fidel redată de către regizorii George Rafael și Dan Dinulescu, care pentru ilustrele personaje ale prologului au și impodobit una dintre lojile Teatrului Armatei.

După primele reprezentații ale comediei, interpretate în spiritul shakespearean și după indicațiile regizorilor, nu știu cine (?) a introdus inovația ca cinci din cele șase personaje ale prologului să asiste — din lojă — doar la primul tablou, reapărind apoi numai în ultimele 30 de secunde ale spectacolului, între timp fiind reprezentați numai de către doi actori de „gardă”, pasionați cititori, care țin morțiș să-și ridice nivelul lor literar, tocmai în cele trei ore ale reprezentației.

Nu știu dacă cei doi artiști de „gardă” posedă delegații în regulă din partea colegilor lor, care excelează prin absență, de asemenea nu cunosc nici părerea regizorilor și a conducerii Teatrului Armatei, în această privință.

Un lucru este însă cert : spectatorii sint în drept să-și arate uimirea văzind această stranie atitudine a actorilor față de rolul și rostul lor în spectacol, ca și față de public.

D. VASILE

Dialog cu un cronicar

— Sint bucuros, tovarășe cronicar, că mă aflu alături de dumneavoastră la spectacolul *Rețeta fericirii*. După cum puteți auzi, efectele sonore sint transmise pe scenă cu multă finețe și muzica nu supără cituși de puțin auzul. Mă folosesc deci de prilej pentru a repune în discuție chestiunea muzicii și efectelor sonore în spectacol...

După cite imi amintesc, dumneavoastră respingeți în principiu ideea imbinării muzicii cu spectacolul dramatic. Ați spus că e un obicei neserios, complet neserios, și nu mi s-a părut această părere îndreptățită. De aceea, însușindu-mi pentru o clipă maniera dumneavoastră dialectică de a expune opiniile, v-aș cere îngăduința să argumentez.

— Te ascult. Pentru argumente manifest comprehensibilitate și discuția mă găsește într-o dispoziție fastă.

— Poezia și muzica sint, după cite știu, de neseplat din cele mai vechi timpuri..